

TUTKIMUSOSIO

Suomalaiset energian säästäjinä: Sisälämpötilojen laskeminen kyllä, henkilöautojen käyttökielto ei

Suomalaisten enemmistön kannattamia keinoja energian säästämiseksi on seitsemän kymmenestä testatusta. Selkeästi eniten hyväksyntää kohdentuu julkisten tilojen lämmityksen vähentämiseen (86 % kannattaa ainakin jossain määrin), käy ilmi KAKS – Kunnallissalan kehittämissätiön tutkimuksesta. Kaksi kolmesta hyväksyy myös kodin lämpötilan laskemisen 18–20 asteeseen (67 %).

Vähintään kolme viidestä kannattaa kauppaliikkeiden ja ostoskeskusten aukioloaikojen rajaamista (64 %), sähkösaunojen, uima-altaiden ja poreammeiden määräaikaista käyttökieltoja (63 %) sekä julkisten tilojen sulkemista rajatuksi ajaksi (60 %). Niukka enemmistö kansalaisista suhtautuu suopeasti myös ehdotuksiin liikenteen nopeusrajoitusten alentamisesta (54 %) ja sähkön käytön kieltöihin tiettyinä aikoina vuorokaudesta (54 %).

Enemmistö asennoituu nuivasti kolmeen toimenpiteeseen. Vastustusta herättävät henkilöautojen käyttökiellot määrättyinä ajanjaksoina (68 %), lämmitettyjen asuntojen pinta-alan rajaaminen tiettyyn määrään henkeä kohden (65 %) ja polttoaineiden myynnin litramääräiset rajoitukset (kiintiöt) (54 %).

Miehet kääntäisivät naisia useammin peukalot alaspäin suunnitelmille liikenteen nopeuksien alentamiseksi ja polttoaineiden myynnin rajoittamiseksi. Naiset ja miehet ovat varsin samamielisiä, kun kyse on kodin lämpötilan laskemisesta, sähkön mahdollisista käyttökielloista ja julkisten tilojen lämmityksen alentamisesta.

Nuoret, 18–30-vuotiaat, suhtautuvat keskimäärää torjuvammin julkisten tilojen sulkemisiin, ostoskeskusten aukioloaikojen rajaamiseen, liikenteen nopeusrajoitusten alentamiseen sekä sähkösaunojen ja uima-altaiden käyttökieltoihin. Näiden poikkeuksellisten toimien kannatus voimistuu varttuneimman ikäluokan suuntaan. Sähkön käyttökiellot tiettyinä vuorokauden aikoina saa vahvaa kannatusta etenkin yli 60-vuotiaiden parissa.

Liikenteen rajoitukset eniten puolueiden kannattajia jakava tekijä

Perussuomalaisten kannattajat ovat kriittisimpiä kaikkia ehdotuksia kohtaan. Heille kelpaisi lähinnä julkisten tilojen aukioloaikojen rajaaminen ja lämmityksen vähentäminen. Merkittävimmät erot puolueiden kannattajien välille syntyvät liikenteeseen kohdistuvista rajoituksista. Niitä tukevat vahvimmin vihreiden kannattajat, joista enemmistö kannattaa autojen käyttökieltoa määrättyinä aikoina. Heistä kaksi kolmesta kannattaa myös polttoaineiden myynnin litramääräisiä rajoituksia. Vastaavasti vähintään sama määrä kokoomuksen, keskustan ja perussuomalaisten kannattajista vastustaa sitä.

SDP:n kannattajien näkemykset vastaavat pitkälle keskimääräisiä vastauksia. Kokoomuksen kannattajat suhtautuvat varsin suopeasti ajatuksiin sähkön käyttökielloista ja asunnon lämpötilan alentamisesta. Keskustan kannattajien näkemykset osuvat monilta kohdin

lähemmäksi kokoomuksen ja perussuomalaisen kuin vasemmistopuolueiden ja vihreiden tukijoita.

Vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajat löytävät toisensa kielteisessä suhtautumisessa ehdotukseen julkisten tilojen sulkemisesta rajatuiksi ajanjaksoiksi (kirjastot, teatterit jne.).

Merkillepantavaa tuloksissa on se, että talouden jäsenten lukumäärä, talotyyppi ja asunnon lämmitysmuoto erottelevat heikosti suhtautumisesta erilaisiin mahdollisiin poikkeustoimiin energian riittävyyden takaamiseksi. Kodin lämpötilan laskeminen viehättää keskimäärää hieman enemmän suoralla sähköllä lämmittäviä. Kaukolämpöä käyttävien keskuudessa ehdotus saa keskivertoa aavistuksen vähemmän kannatusta.

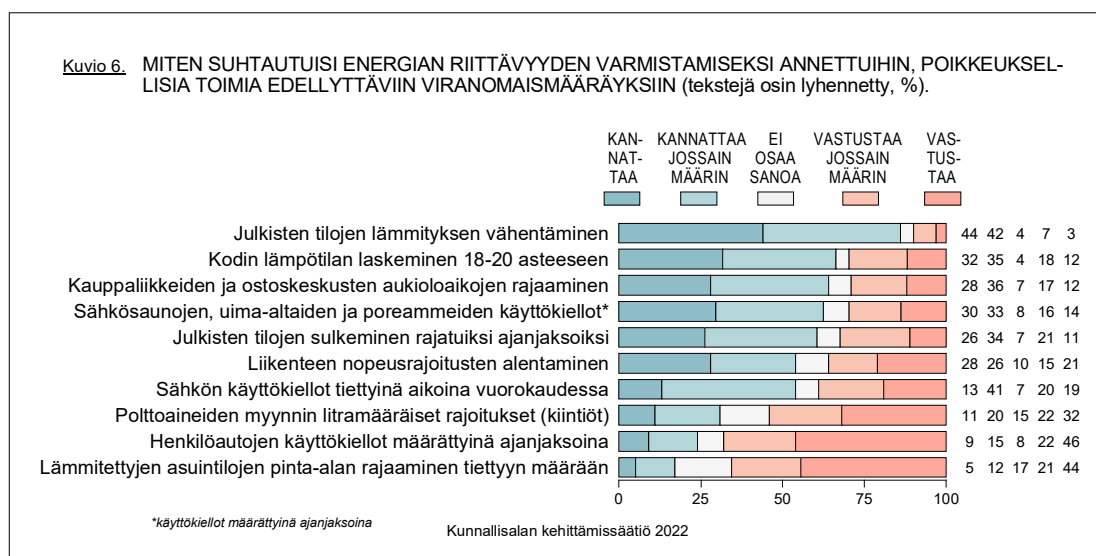
Tutkimuksen toteutus

KAKS - Kunnallissalan kehittämissäatiö selvitti kansalaisten kantoja erilaisiin mahdollisiin poikkeustoimiin ja viranomaismääräyksiin energian riittävyyden varmistamiseksi. Vastaajille esitettiin lista erilaisista mahdollisista keinoista energian säästämiseksi. Tavoitteena oli selvittää, mitkä poikkeukselliset toimet olisivat niitä, joita tavalla tai toisella oltaisiin valmiita kannattamaan. Kysymys kuului seuraavasti:

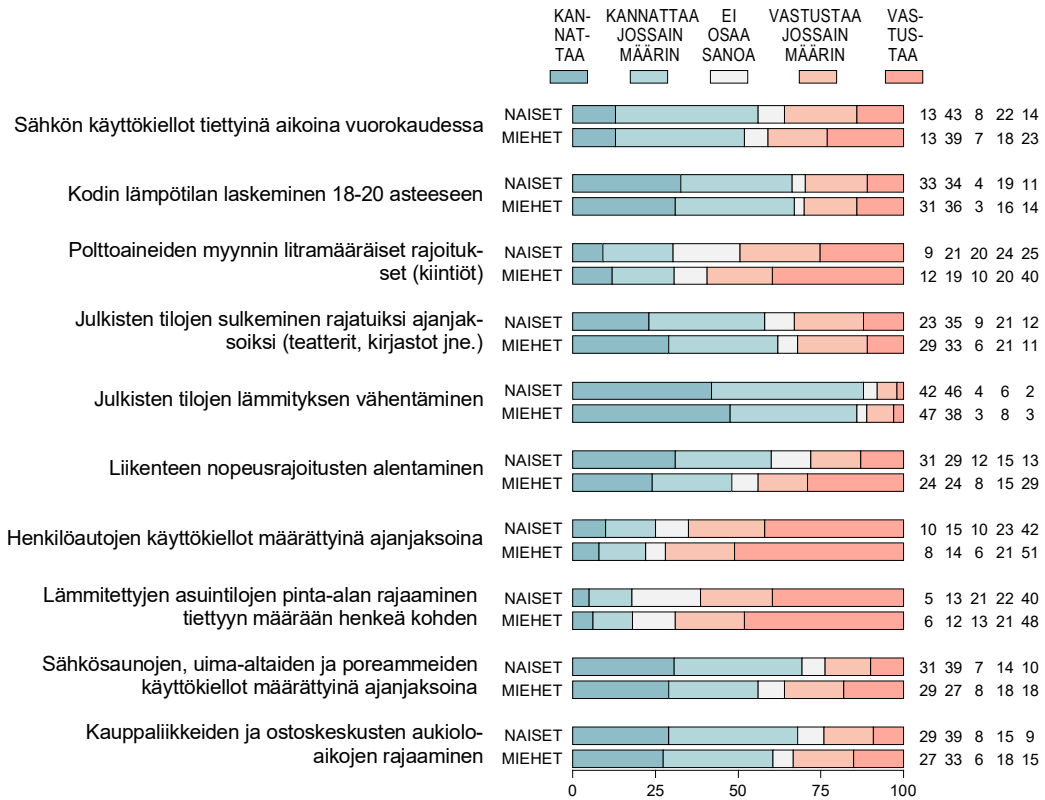
”Suomi saattaa joutua turvautumaan ensi talven aikana poikkeuksellisiin toimiin energian riittävyyden varmistamiseksi. Miten suhtautuisit seuraaviin viranomaismääräyksiin?”

KAKS - Kunnallissalan kehittämissäatiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 1.-5.10.2022. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.010. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöstä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

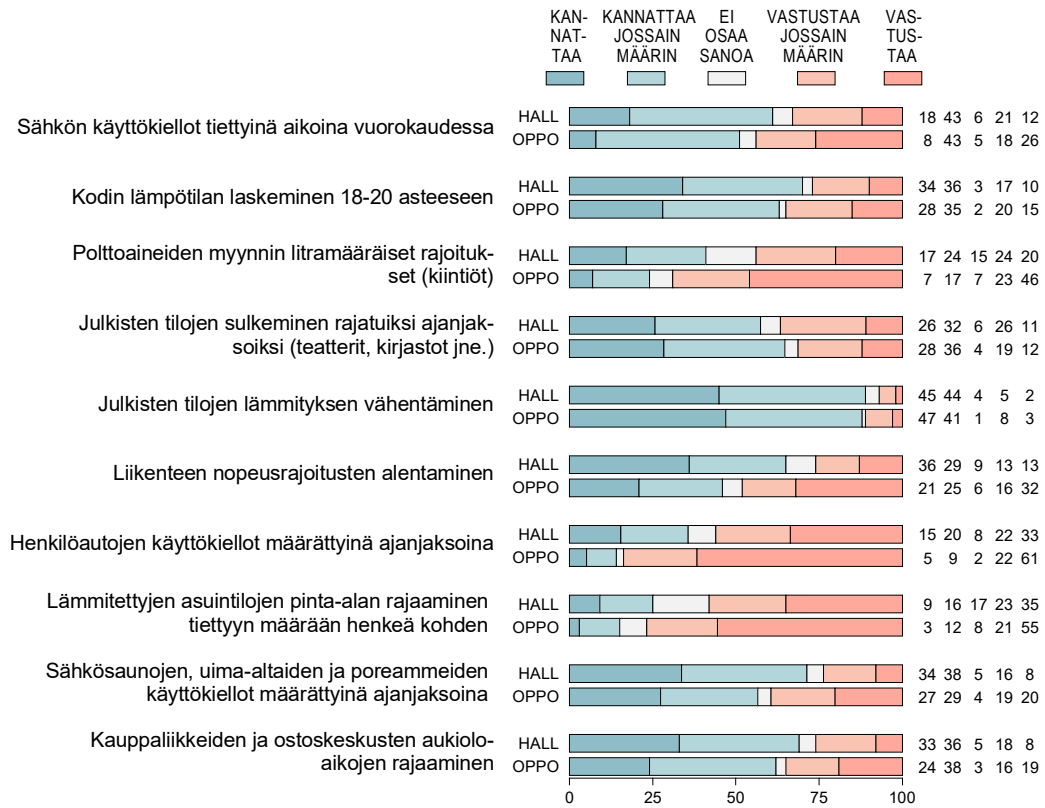

Kuvio 6s. MITEN SUHTAUTUISI ENERGIAN RIITTÄVYYDEN VARMISTAMISEKSI ANNETTUIHIN VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: NAISET vs. MIEHET (%).

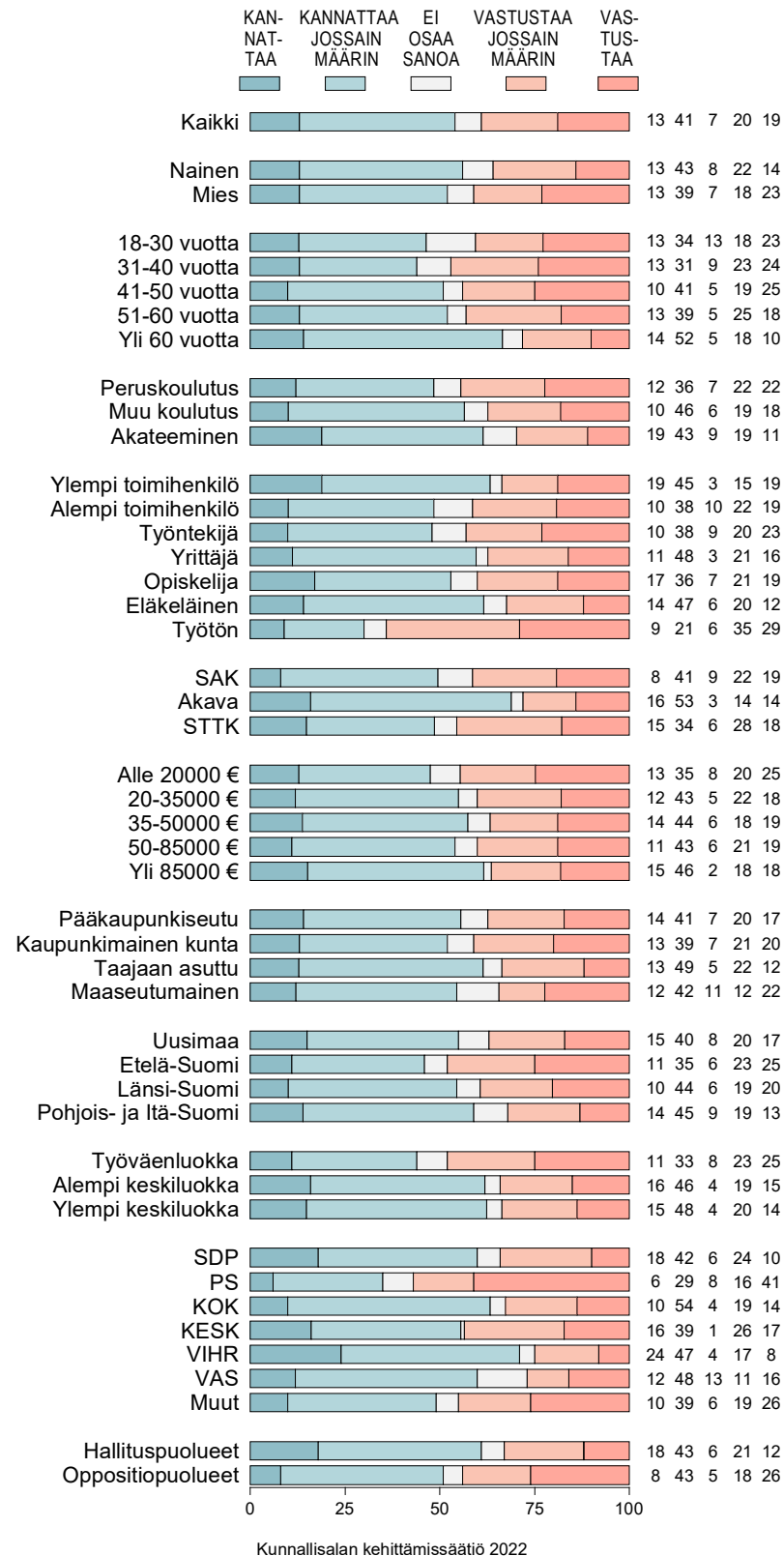
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 6h. MITEN SUHTAUTUISI ENERGIAN RIITTÄVYYDEN VARMISTAMISEKSI ANNETTUIHIN VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

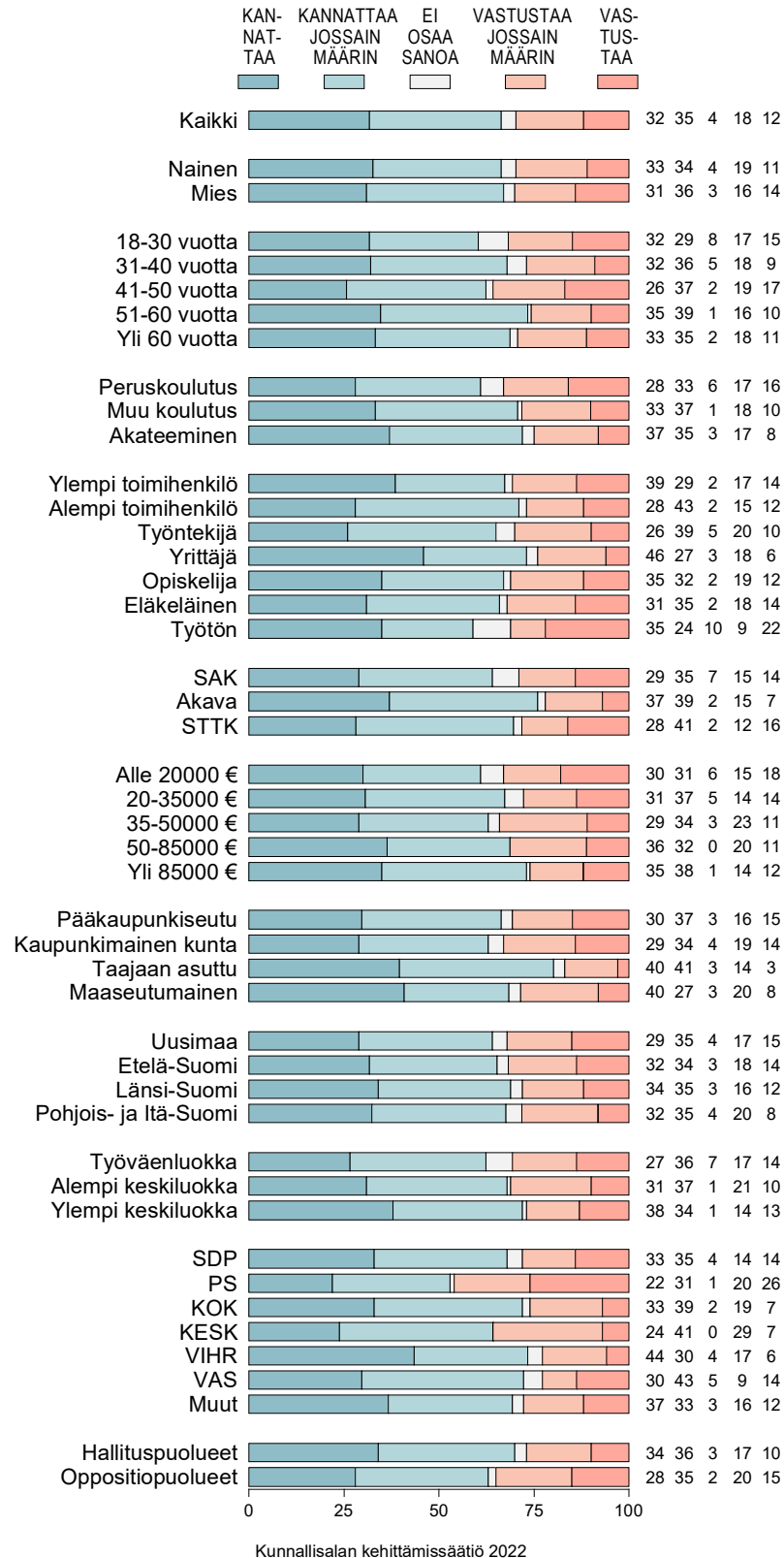

Kunnallisalan kehittämissäätiö 2022

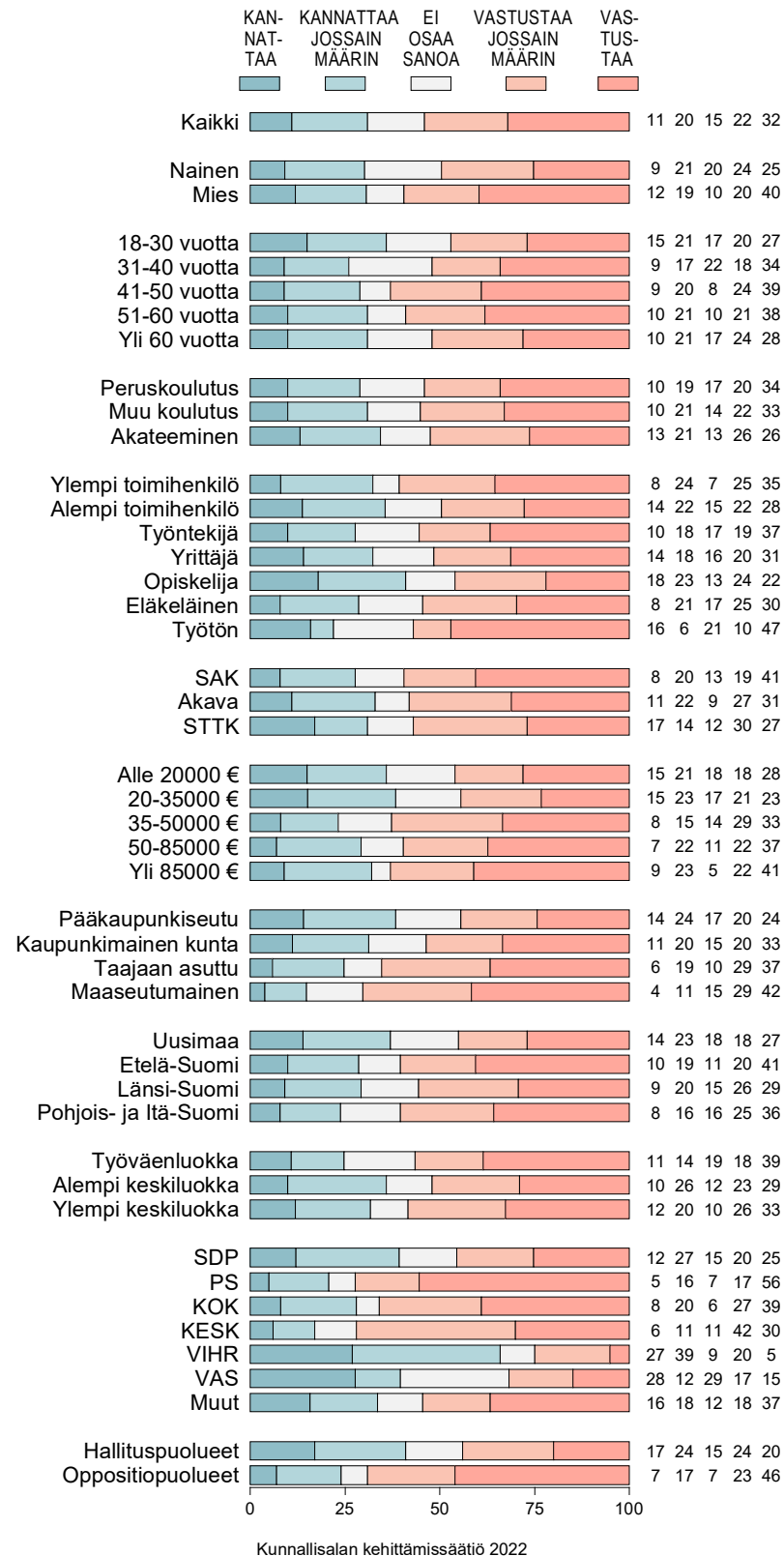
Kuvio 6-1. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: SÄHKÖN KÄYTTÖKIELLOT TIETTYINÄ AIKOKINA VUOROKAUDESSA (%).

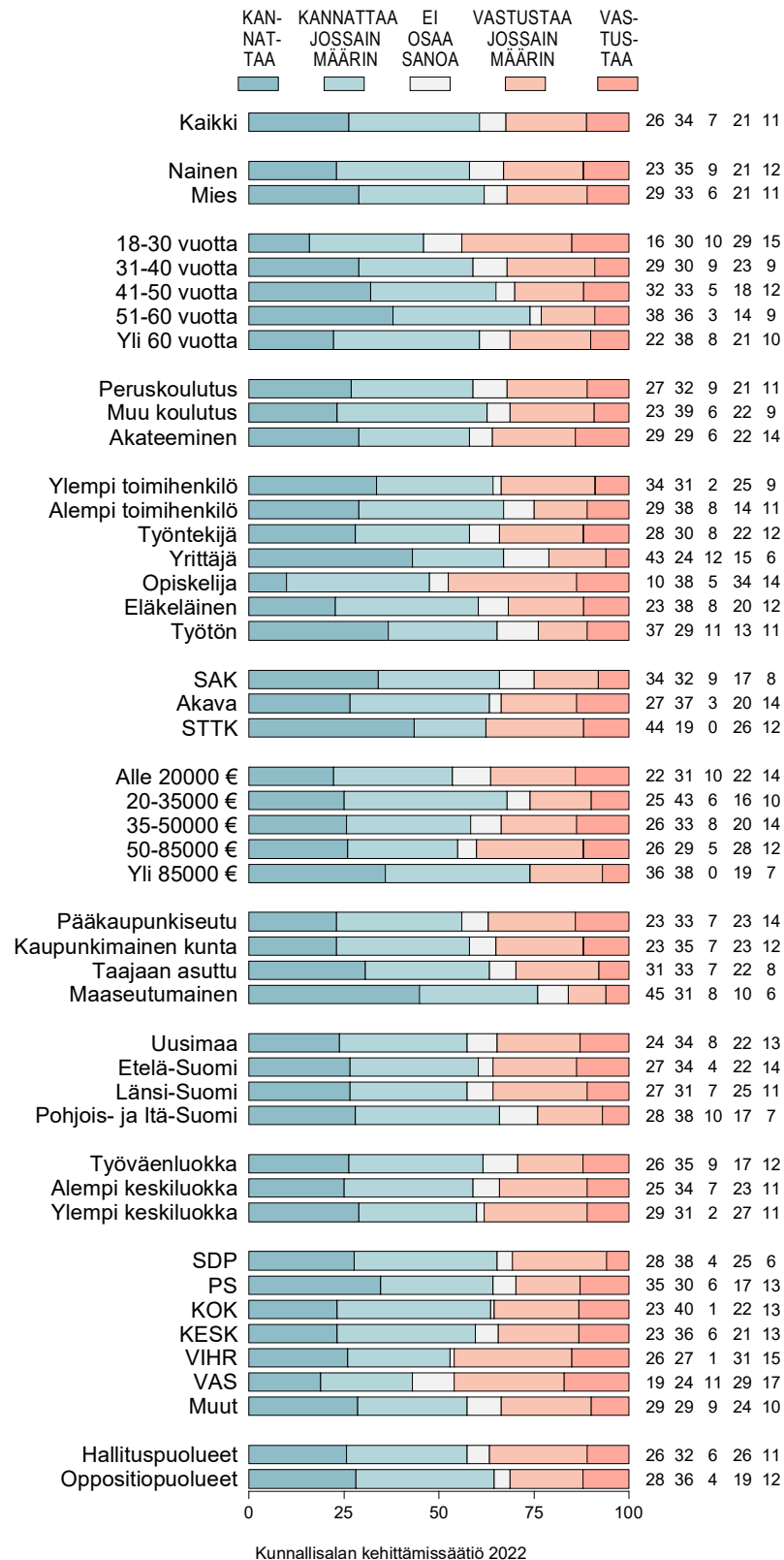
Kuvio 6-2. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: KODIN LÄMPÖTILAN LASKEMINEN 18-20 ASTEESEEN (%).

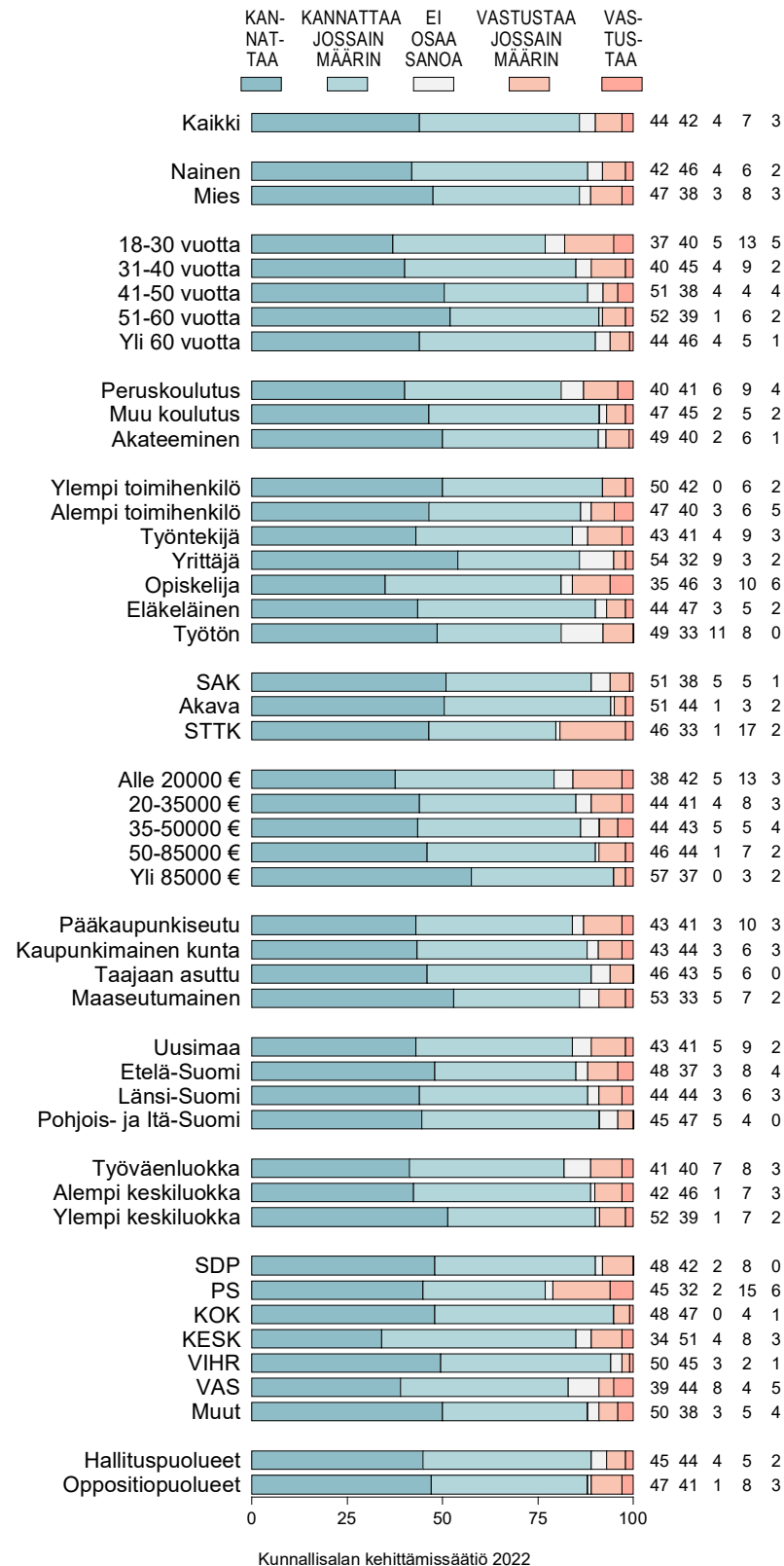
**Kuvio 6-3. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: POLTTOAI-
NEIDEN MYYNIN LITRAMÄÄRÄISET RAJOITUKSET (kiintiöt) (%).**

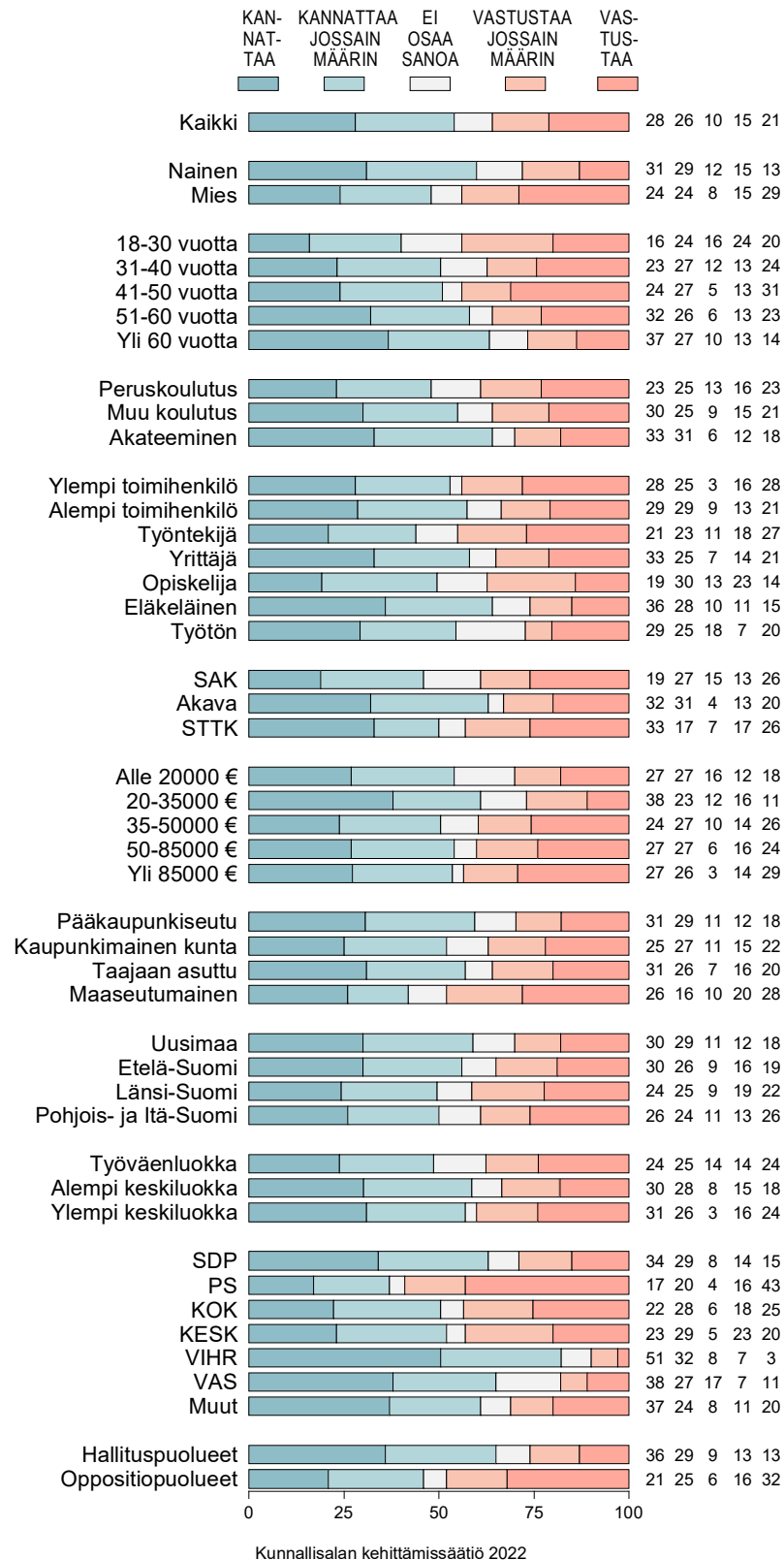
Kuvio 6-4. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: JULKISTEN TILOJEN SULKEMINEN RAJATUIKSI AJANJAKSOIKSI (teatterit, kirjastot, jne.) (%).

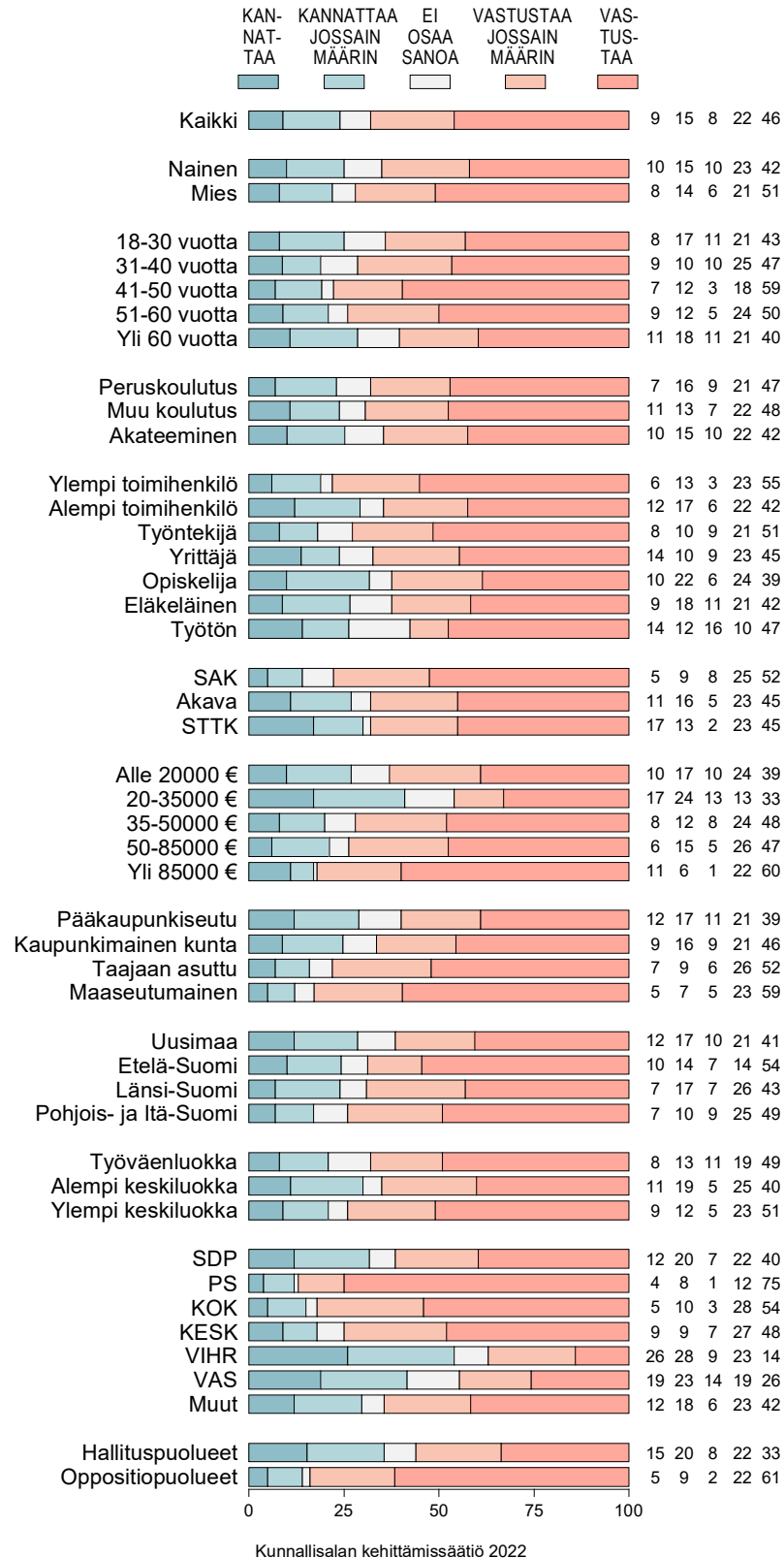
Kuvio 6-5. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: JULKISTEN TILOJEN LÄMMITYKSEN VÄHENTÄMINEN (%).

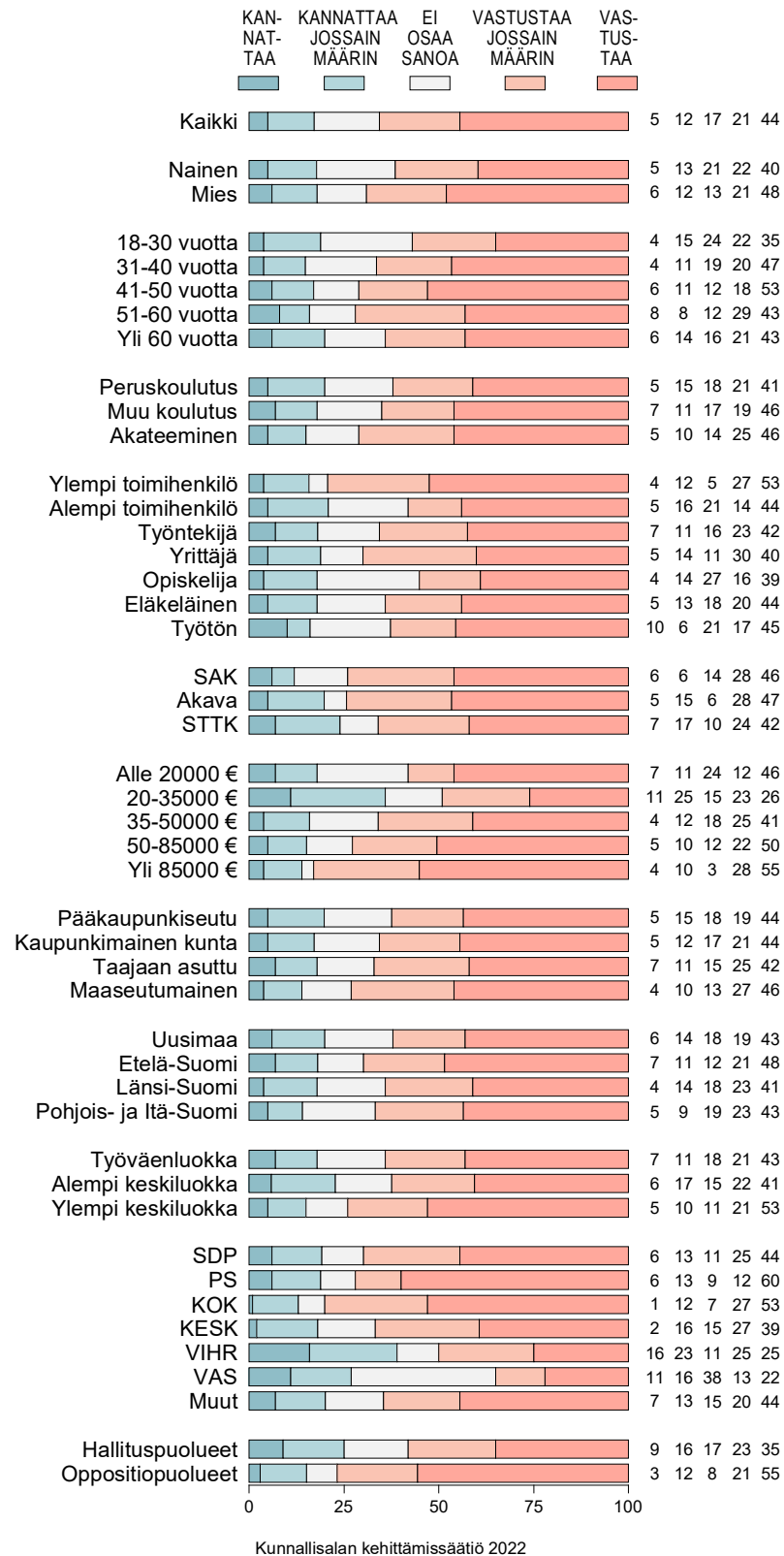
Kuvio 6-6. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: LIIKENTEEN NOPEUSRAJOITUSTEN ALENTAMINEN (%).

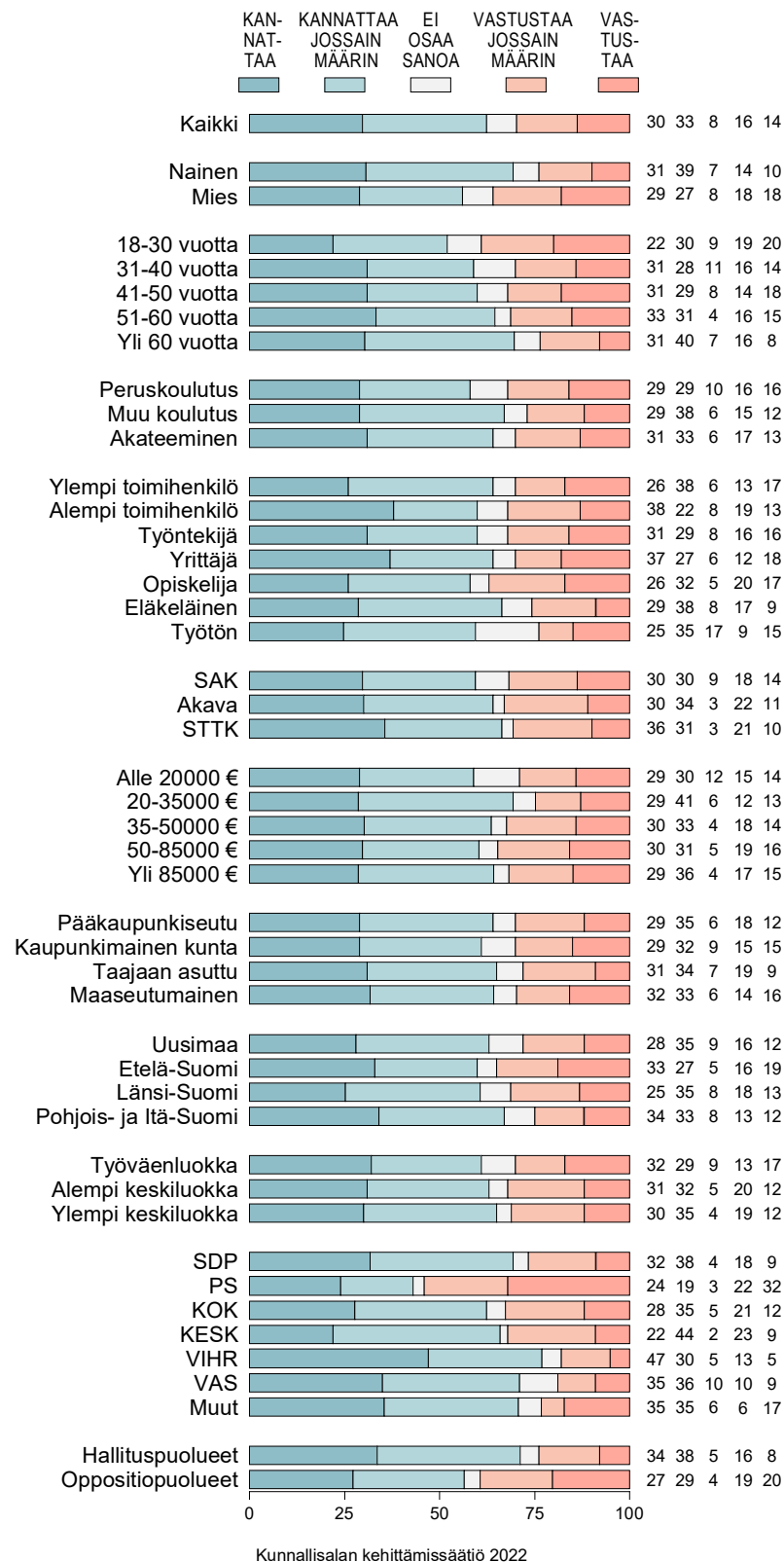
**Kuvio 6-7. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: HENKILÖ-
 AUTOJEN KÄYTTÖKIELLOT MÄÄRÄTTYINÄ AJANJAKSOINA
 (%).**

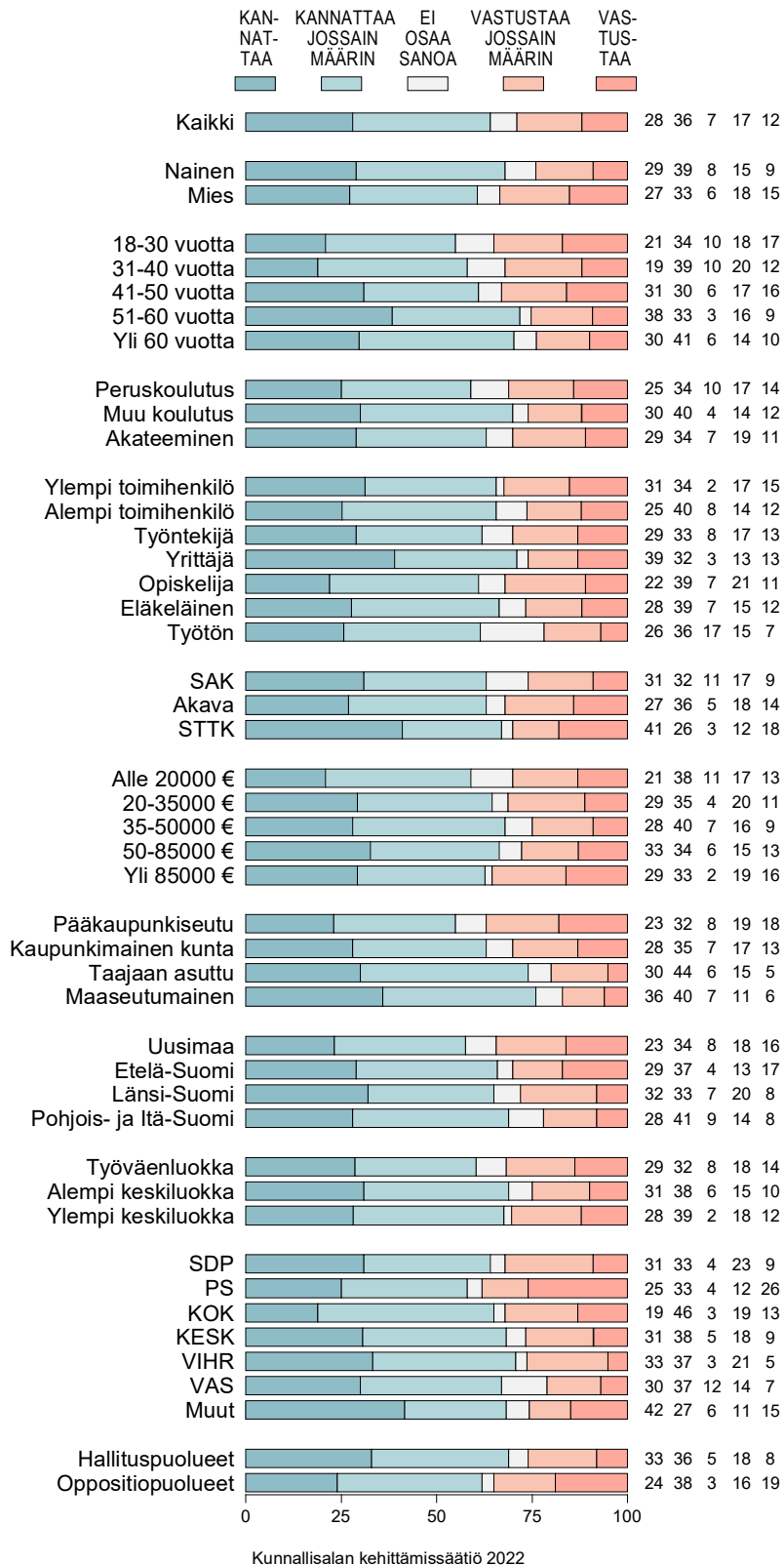
Kuvio 6-8. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: LÄMMITETTYJEN ASUINTILOJEN PINTA-ALAN RAJAAMINEN TIETTYYN MÄÄRÄÄN HENKEÄ KOHDEN (%).

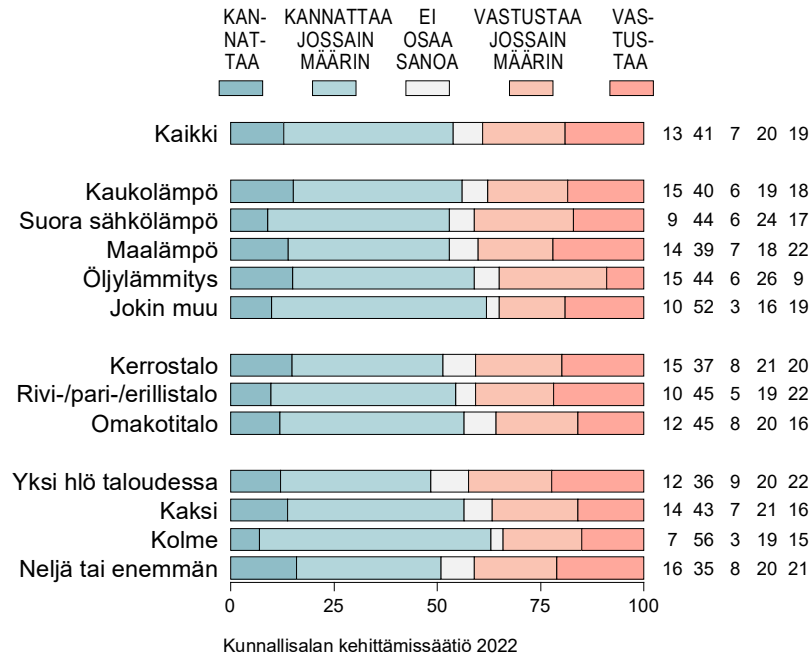
**Kuvio 6-9. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: SÄHKÖSAU-
NOJEN, UIMA-ALTAIDEN JA POREAMMEIDEN KÄYTTÖKIELLOT
MÄÄRÄTTYINÄ AJANJAKSOINA (%).**

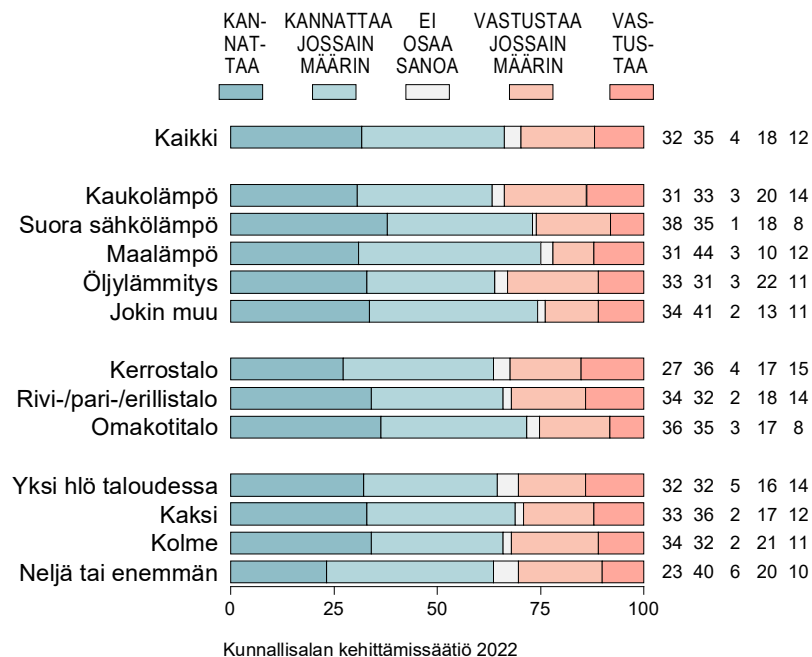
**Kuvio 6-10. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: KAUPPA-
 LIIKKEIDEN JA OSTOSKESKUSTEN AUKIOLOAIKOJEN RA-
 JAAMINEN (%).**

Kuvio 6-1s. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: SÄHKÖN KÄYTTÖKIELLOT TIETTYINÄ AIKOKAUSINA VUOROKAUDESSA (%).

Kuvio 6-2s. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: KODIN LÄMPÖTILAN LASKEMINEN 18-20 ASTEeseen (%).

Kuvio 6-8s. MITEN SUHTAUTUISI VIRANOMAISMÄÄRÄYKSIIN: LÄMMITETTYJEN ASUINTILOJEN PINTA-ALAN RAJAAMINEN TIETTYYN MÄÄRÄÄN HENKEÄ KOHDEN (%).

